

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Проект!

РЕШЕНИЕ № ...

от 2023 година

ЗА одобряване на законопроект

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за закрила и развитие на културата.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на културата да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: _____

НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

ВАНЯ СТОЙНЕВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА И РАЗВИТИЕ
НА КУЛТУРАТА**

(Обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г., изм., бр. 1 от 2000 г., попр., бр. 34 от 2001 г., изм. и доп., бр. 75 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 74 от 2005 г., бр. 93 от 2005 г., бр. 99 от 2005 г., бр. 103 от 2005 г., бр. 21 от 2006 г., бр. 41 от 2006 г., бр. 106 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 19 от 2009 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 74 от 2009 г., бр. 13 от 2010 г., бр. 50 от 2010 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 25 от 2011 г., бр. 54 от 2011 г., бр. 77 от 2012 г., бр. 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 96 от 2015 г., бр. 16 от 2016 г., бр. 7 от 2018 г., бр. 28 от 018 г., бр. 88 от 2018 г., бр. 94 от 2018 г., бр. 103 от 2018 г., бр. 47 от 2019 г., бр. 100 от 2019 г., бр. 26 от 2020 г., бр. 44 от 2020 г., бр. 52 от 2020 г., бр. 18 от 2022 г., бр. 56 от 2023 г.)

§ 1. В глава пета, раздел II се изменя така:

"Раздел II

Финансово подпомагане на културата

Чл. 24. (1) Създава се Национален фонд "Култура", наричан по-нататък "Фондът".

(2) Националният фонд "Култура" е юридическо лице със седалище София, на бюджетна издръжка към министъра на културата.

(3) Министърът на културата направлява и осъществява контрол на дейността на Фонда.

(4) Правилникът на Национален фонд "Култура" се приема от Министерския съвет по предложение на министъра на културата.

Чл. 24а. (1) Фондът подпомага провеждането на националната политика в областта на културата като набира, управлява и предоставя средства, насочени към:

1. създаване на културни продукти и осъществяване на културни инициативи;
2. насърчаване на достъпа до качествено културно съдържание;
3. разпространение на културни продукти в страната и чужбина;
4. създаване на условия за професионално развитие на българските творци;
5. повишаване капацитета на културните оператори за създаване, реализиране и финансиране на културни проекти и инициативи;
6. стимулиране на международното сътрудничество, обмен на знания и опит в областта на културата.

(2) Фондът може да предоставя целево съфинансиране на проекти, одобрени по програми на Европейския съюз за културния, творческия и аудиовизуалния сектори, както и да осъществява дейности, свързани с популяризирането на тези програми.

(3) Фондът осъществява своята дейност въз основа на програми, чрез които на конкурсен принцип се финансират проекти на културни организации и индивидуални творци, упражняващи свободна професия, при спазване на приложимите правила за държана помощ.

(4) Фондът работи в координация с другите институции, финансиращи мерки за развитие на културата.

Чл. 25. Органи на Фонда са управителният съвет и изпълнителният директор.

Чл. 26. (1) Управителният съвет се състои от председател и 10 членове, включително:

1. двама представители на Министерството на културата;
2. един представител на Министерството на финансите;
3. един представител, определен от Управителния съвет на Националното сдружение на общините в Република България;
4. седем представители, определени със заповед от министъра на културата за срок от две години по предложение на ръководните органи на творчески организации, на академични институции в областта на културата и на организации с нестопанска цел в областта на културата.

(2) Председател по право на управителния съвет е представител на Министерството на културата, определен от министъра на културата.

(3) Предложения по ал. 1, т. 4 се представят в писмена форма до министъра на културата не по-късно от два месеца преди изтичане на мандата на съответните членове на управителния съвет.

(4) Освен ако в закон е предвидено друго, членовете на управителния съвет получават възнаграждение за участието си в заседанията на управителния съвет, което се определя със заповед на министъра на културата.

(5) Членовете на управителния съвет отговарят солидарно за имуществените вреди, които са причинили виновно на фонда.

(6) В Правилника на Национален фонд "Култура" се определят изискванията и условията, на които следва да отговарят кандидатите, предложени по реда на ал. 3, както и условията за предсрочно освобождаване на членове на управителния съвет, определени по реда на ал. 3.

Чл. 27. (1) Управителният съвет е консултативен орган, който подпомага министъра на културата при определяне на стратегическите насоки и осигуряването на прозрачността на дейността на Фонда като:

1. приема предложение за видовете програми, по които Фондът финансира проекти;
2. приема индикативна годишна програма за конкурсите на Фонда;
3. приема решения за пренасочване на неусвоени средства по проведените конкурси;
4. приема годишен доклад за дейността на Фонда и го представя на министъра на културата;
5. предлага на министъра на културата кандидат за изпълнителен директор, след провеждане на конкурс;
6. взема и други решения, свързани с дейността на Фонда.

(2) Програмите по ал. 1, т. 1 се одобряват от министъра на културата и се включват в програмния бюджет на Министерството на културата, в съответствие със сроковете, определени за бюджетната процедура по чл. 67 от Закона за публичните финанси.

(3) Индикативната годишна програма за конкурсите на Фонда се изготвя от изпълнителния директор до 30 януари и се приема от управителния съвет не по-късно от 30 март на текущата година. За всеки конкурс, включен в индикативната годишна програма за конкурсите на Фонда, се посочва:

1. тематична област на културата;
2. общ размер на предвидените финансови средства;
3. допустими кандидати;

4. минимален и максимален размер на финансовата помощ за конкретен проект, както и процент на съфинансиране, когато е приложимо;

5. приложим режим на държавна помощ;

6. график за обявяване на конкурса.

(4) Изпълнителният директор публикува индикативната годишна програма за конкурсите на Фонда на официалната интернет страница на Фонда.

(5) Условието и редът за провеждане на конкурс за изпълнителен директор на Фонда по ал. 1, т. 5 се определят в Правилника на Национален фонд "Култура".

Чл. 28. (1) Председателят на управителния съвет определя дневния ред по предложение на изпълнителния директор, свиква и ръководи заседанията на управителния съвет, и подписва неговите актове.

(2) Управителният съвет заседава в присъствието на две трети от състава си. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от общия брой на неговите членове.

(3) Изпълнителният директор участва в заседанията на управителния съвет със съвещателен глас.

(4) Управителният съвет може да заседава и по искане на повече от половината негови членове.

(5) Дневният ред, протоколите и решенията на управителния съвет се публикуват на официалната интернет страница на Фонда.

(6) Управителният съвет приема процедурни правила за организацията на работата си, включително мерките за предотвратяване на конфликт на интереси при вземането на решения, както и за начините за справяне със ситуации, които обективно могат да бъдат възприети като конфликт на интереси.

Чл. 29. (1) Изпълнителният директор се назначава от министъра на културата за срок от четири години.

(2) За изпълнителния директор се прилагат съответно разпоредбите на чл. 19, ал. 5 – 10 и чл. 19а, ал. 1 и 3 от Закона за администрацията.

(3) Изпълнителният директор може да бъде освободен от министъра на културата по предложение на управителния съвет преди изтичане срока по ал. 1 при системно неизпълнение на задълженията, определени в чл. 29а.

Чл. 29а. (1) Изпълнителният директор на Фонда е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на културата.

(2) Изпълнителният директор осигурява съответствието на дейността на Фонда със стратегията Министерството на културата.

(3) Изпълнителният директор:

1. представява Фонда в страната и в чужбина;
2. ръководи, организира, координира и контролира изпълнението на функциите и задачите на Фонда, както и връзките му с други институции, органи и организации;
3. осигурява изпълнението на решенията на управителния съвет;
4. изготвя и представя на министъра на културата годишния финансов отчет на Фонда;
5. подготвя и внася в управителния съвет годишен доклад за дейността на Фонда и осигурява публикуването му;
6. открива със заповед конкурсите на Фонда въз основа на индикативната годишна програма, приета от управителния съвет и;

7. сключва договорите за предоставяне на средства от Фонда;

8. упражнява контрол по процедурите за предоставяне на средства от Фонда, както и за мониторинга и оценката на изпълнението на финансираните проекти;

9. организира дейността по финансовото управление и контрол във Фонда в съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и другите приложими актове;

10. утвърждава длъжностното разписание и длъжностните характеристики на служителите на Фонда;

11. издава актове за възникване, изменение и прекратяване на служебните правоотношения и сключва, изменя и прекратява трудовите договори със служителите на Фонда;

12. издава вътрешните актове, свързани с дейността и организацията на работата в Фонда;

13. управлява имуществото на Фонда;

14. решава всички останали административни въпроси, свързани с дейността на Фонда;

15. осъществява и други функции, възложени му с акт на министъра на културата или на Министерския съвет.

(4) При отсъствие на изпълнителния директор функциите му се изпълняват от длъжностно лице, определено със заповед на изпълнителния директор за всеки конкретен случай.

Чл. 296. (1) Наименованията на структурните звена, техните функции и числеността на персонала в тях, както и организацията на работата на Фонда се определят в Правилника на Национален фонд "Култура".

(2) Правилникът по ал. 1 може да предвиди създаването на териториални звена на Фонда.

Чл. 30. (1) Средствата за дейността на Фонда се осигуряват от:

1. субсидия, определена в Закона за държавния бюджет на Република България за съответната бюджетна година;

2. сумите по чл. 32г, ал. 2 и глобите и имуществените санкции по чл. 37 от този закон;

3. сумите по чл. 14, ал. 3, т. 3 от Закона за хазарта;

4. сумите по чл. 26, ал. 8, изречение трето и по чл. 33, изречение първо, както и глобите и имуществените санкции по чл. 98в, ал. 4 и петдесет на сто от имуществените санкции по чл. 98в¹, ал. 6 от Закона за авторското право и сродните му права;

5. петдесет на сто от глобите и имуществените санкции по чл. 17, ал. 7 от Закона за задължителното депозиране на печатни и други произведения и за обявяване на разпространителите и доставчиците на медийни услуги;

6. глобите и имуществените санкции по чл. 229, ал. 3 Закона за културното наследство;

7. глобите по чл. 32 от Закона за народните читалища;

8. десет на сто от приходите от наеми, получавани от търговските дружества с държавно участие в областта на културата, като отчисленията се правят преди разделянето на наема между наемодателя и държавния бюджет;

9. дарения, завещания и спонсорство от български и чуждестранни физически и юридически лица;

10. лихви по сметките на Фонда;

11. други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет.

(2) В случаите определени с акт на Министерския съвет Фондът може да управлява други целеви средства, предназначени за развитие на културния сектор.

(3) Изпълнителният директор контролира изпълнението на задълженията за внасяне на сумите по ал. 1, т. 2 – 8 във Фонда като изисква справки за начина на формиране на средствата, предназначени за Фонда.

Чл. 31. (1) Средствата на Фонда се съхраняват по сметки в левове и валута съгласно чл. 151 от Закона за публичните финанси.

(2) За средствата на Фонда от европейски фондове и свързаното с тях национално финансиране се прилагат сметки за средства от Европейския съюз съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за публичните финанси.

(3) Превишението на приходите над разходите в края на годината е преходен остатък, който се включва към бюджета за следващата година и се използва по предназначение.

Чл. 32. (1) Средствата от Фонда се разходват при спазване на принципите по чл. 2 за финансиране на:

- 1.** проекти по програмите на Фонда;
- 2.** научноизследователска дейност в областта на културата, включително за проучвания и опазване на културно-историческото наследство;
- 3.** културни прояви и инициативи с национално, местно и международно значение;
- 4.** творчески стипендии на млади и на изтъкнати творци и на други млади специалисти в областта на културата;
- 5.** награди за високи постижения в областта на културата;

6. издръжката на Фонда;

7. други дейности, свързани с изпълнението на политиката за закрила и развитие на културата, определени от Министерския съвет.

(2) При вземането на решения, свързани с управлението и предоставянето на средства от Фонда, не се допуска конфликт на интереси по смисъла на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

Чл. 32а. (1) Общите условия за провеждане на конкурсите, за допустимост на разходите, за оценка на проектите и за тяхното изпълнение се, определят с наредба на министъра на културата, съгласувана с министъра на финансите.

(2) Въз основа на решението по чл. 27, ал. 1, т. 2 изпълнителният директор одобрява и документация за провеждане на конкурса, съдържаща:

1. покана към кандидатите за участие в конкурса;

2. условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти;

3. методика за оценка и класиране на проектите, включително минимално допустима оценка за качество на предложенията;

4. образци на документите за кандидатстване.

(3) Кандидатстването се осъществява чрез електронната система на Фонда.

(4) Конкурсите се провеждат в съответствие с принципите на свободна конкуренция, равно третиране, публичност и недопускане на дискриминация. Фондът предоставя ясна и подробна информация на потенциалните кандидати за условията и правилата за участие в конкурсите.

Чл. 32б. (1) Процедурата за провеждане на конкурсите включва:

1. оценка на административното съответствие и допустимостта на всяко предложение, подадено в определения срок;
2. експертна и финансова оценка на допуснатите предложения;
3. класиране на предложенията, чиято оценка е по-голяма или равна на минимално допустимата по чл. 32а, ал. 2, т. 3, в низходящ ред;
4. определяне на предложения, за които се предоставят средства от Фонда.

(2) Оценката на проектите се извършва от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор, след крайния срок за кандидатстване.

(3) Комисията по ал. 2 се състои от доказани творци и експерти в съответната тематична област на културата, включени в тематичен списък на оценителите за съответната област на културата. Редът и условията за съставяне на списъци на оценители, правилата за определяне на състава на комисиите и за тяхната работа се определят в наредбата по чл. 32а.

Чл. 32в. (1) Средствата от Фонда се предоставят въз основа на сключени договори при условията на чл. 32а, ал. 1 и ал. 2, т. 2.

(2) Фондът извършва авансови, междинни и окончателни плащания въз основа на искане на получателя, при условията, определени в наредбата по чл. 32а, ал. 1 и ал. 2, т. 2.

Чл. 32г. (1) Получателите на средства от Фонда са длъжни да спазват условията и изискванията, произтичащи от договора по чл. 32в, ал. 1, да изпълнят съответния проект, в съответствие с одобреното предложение, при спазване на принципите за добро финансово управление.

(2) Получател на средства от Фонда е длъжен да възстанови на Фонда всички недължимо платени, надплатени суми,

неправомерно получени или неправомерно усвоени средства, заедно със законната лихва.

Чл. 33. (1) За получаване на средства от Фонда могат да кандидатстват всички културни организации, както и отделни културни дейци, които отговарят на предварително обявените условия на съответния конкурс.

(2) Лица и организации, санкционирани по реда на чл. 37, нямат право да кандидатстват за средства от Фонда. Други ограничения могат да бъдат предвидени в наредбата по чл. 32а, ал. 1 и/или в условията за кандидатстване по чл. 32а, ал. 2, т. 2.

Чл. 34. (1) Фондът работи в условията на публичност и прозрачност, като информира за вземаните решения и резултатите от своята дейност.

(2) Фондът поддържа официална страница в интернет с адрес <https://ncf.bg>, чрез която предоставя информация за своята дейност."

§ 2. В чл. 37, ал. 1 думите "чл. 31, ал. 1, т. 2, 4 и 8" се заменят с "чл. 30, ал. 1, т. 4, предложение първо и т. 8".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В Закона за авторското право и сродните му права (обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г., изм. и доп., бр. 63 от 1994 г., бр. 10 от 1998 г., бр. 28 и 107 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43, 74, 99 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 73 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 25 от 2011 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28 и 94 от 2018 г., бр. 17, 47 и 98 от 2019 г.) в чл. 33 думите "Министерството на културата" се заменят с "Национален фонд "Култура"".

§ 4. За конкурсите на Фонда, обявени до влизането в сила на този закон, се прилага досегашният ред.

§ 5. (1) Министърът на културата в срок до три месеца от обнародването на закона в „Държавен вестник“:

1. внася в Министерския съвет проект на Правилник на Национален фонд "Култура";

2. съгласувано с министъра на финансите приема наредбата по чл. 32а, ал. 1.

(2) След влизането в сила на актовете по ал. 1 министърът на културата организира процедура за определяне на нов състав на управителния съвет на Фонда, който в срок до два месеца провежда конкурс за изпълнителен директор.

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 49-ото Народно събрание на 2023 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ: _____

РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

